

Sygn. akt I UK 67/18

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania A. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o ustalenie właściwego ustawodawstwa,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 5 marca 2019 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 września 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 września 2017 r., III AUa [...] Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację A. B. (wnioskodawczyni), wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w P. z 17 sierpnia 2016 r., V U [...], oddalającego odwołanie wnioskodawczyni od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. (organ rentowy) z 22 października 2015 r., ustalającej dla wnioskodawczyni jako właściwe polskie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniosła wnioskodawczyni, zaskarżając go w całości.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach jej oczywistej zasadności, występowania w sprawie istotnych zagadnień prawnych oraz potrzebie wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wnioskodawczynie dopatruje się w licznych naruszeniach prawa materialnego i procedury, których dopuścił się Sąd Apelacyjny, co spowodowało w ocenie wnioskodawczynie także rażące naruszenie prawa unijnego.

Istotne zagadnienia prawne wnioskodawczynie sformułowała w sposób następujący: 1) Czy art. 16 ust. 4 w związku z art. 2 ust. 2 i punktem 10 preambuły rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE. L 2009 Nr 284, str. 1, dalej jako rozporządzenie wykonawcze) należy rozumieć w ten sposób, że na instytucji miejsca zamieszkania ciąży obowiązek zwrócenia się do instytucji właściwej państwa członkowskiego, w której osoba informująca wykonuje pracę najemną, w celu wyjaśnienia wątpliwości, czy osoba rzeczywiście wykonuje pracę w tym państwie i czy wykonywana praca nie ma charakteru marginalnego?; 2) Czy art. 5 rozporządzenia wykonawczego należy rozumieć w ten sposób, że instytucja państwa zamieszkania nie może skutecznie podważyć ważności postanowień umowy o pracę, na podstawie której wydany został przez instytucję innego państwa członkowskiego dokument potwierdzający zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim?; 3) Czy w sytuacji, w której instytucja miejsca zamieszkania ustala ustawodawstwo tymczasowe wbrew art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE. L Nr 166, str. 1; dalej jako rozporządzenie podstawowe), a instytucja miejsca wykonywania pracy jako instytucja przyjmująca nie koryguje tego ustalenia, to czy instytucja miejsca zamieszkania nie powinna w myśl art. 5 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego powziąć uzasadnionych wątpliwości co do takiego postępowania, w szczególności gdy stanowisko instytucji miejsca wykonywania pracy nie jest poparte stosownym materiałem dowodowym, a pismo nie zostało wydane w żadnej szczególnej formie i czy ta pozorna zbieżność pomiędzy stanowiskiem instytucji miejsca zamieszkania, ustalającej ustawodawstwo tymczasowe oraz stanowiskiem instytucji wykonywania pracy przy równoczesnym ważnym zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych w państwie

wykonywania pracy nie powinna prowadzić do uskutecznienia w pełnym zakresie procedury dialogu i koncyliacji, określonej tak w art. 6, jak i art. 16 rozporządzenia wykonawczego?

Potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów została przez wnioskodawczynię umotywowana koniecznością zwrócenia się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem prejudycjalnym, dotyczącym wykładni art. 5, art. 6 i art. 16 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego. Wnioskodawczyni podniosła, iż konieczność rozstrzygnięcia wątpliwości z zakresu prawa unijnego stanowi dodatkową przesłankę, uzasadniającą merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Sąd Najwyższy stwierdza, że sprawy z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego dotyczące problematyki objętej wnioskiem o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wielokrotnie były już przedmiotem jego rozważań (zamiast wielu zobacz wyrok Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2019 r., II UK 461/17, LEX nr 2603309). Jak wynika z wyroku w sprawie II UK 461/17, tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w art. 16 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii (ust. 3).

Wniosek o przyjęcie niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z uzasadnieniem nie daje podstaw do merytorycznego rozpoznania skargi, gdyż w

przedmiotowej sprawie organ rentowy dopełnił wyżej wskazanych wymogów związanych z uzgodnieniem stanowiska: po tymczasowym ustaleniu dla wnioskodawczynie ustawodawstwa polskiego zwrócił się od słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, która w określonym terminie nie wyraziła sprzeciwu.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.